

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 14 lipca 2023 r.

PS-X.431.1.21.2023

Szanowny Pan
Witold Wróblewski
Prezydent Miasta Elbląg

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) zespół kontrolujący Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przeprowadził w dniach 1, 5-7, 12-16 i 19 czerwca 2023 r. kontrolę realizacji, w Gminie Miasto Elbląg na prawach powiatu, zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, tj. zadań własnych oraz zadania zleconego powiatowi z zakresu administracji rządowej, polegającego na opracowaniu i realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Kontrola zadań własnych obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia kontroli, tj. do 19 czerwca 2023 r. Kontrola zadania zleconego z zakresu administracji rządowej, tj. opracowania i realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie obejmowała lata 2021 i 2022.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym przez Wiceprezydenta Miasta Elbląg Pana Janusza Nowaka w dniu 13 lipca 2023 r., bez wniesienia zastrzeżeń, realizacja zadań ustawowych w Gminie Miasto Elbląg na prawach powiatu z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie została oceniona pozytywnie z nieprawidłowościami.

W toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w realizacji zadań z zakresu:

- opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,

- opracowania i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- prowadzenia poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- prowadzenia działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia i ośrodkach interwencji kryzysowej,
- opracowania i realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

W toku kontroli stwierdzono nieprawidłowości w realizacji zadań z zakresu:

- prowadzenia, przez przedstawicieli centrum usług społecznych, interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, tj.:

Odebranie dzieci z rodzin w związku z bezpośrednim zagrożeniem ich życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie, w składzie niezgodnym z art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, tj. bez udziału uprawnionych przedstawicieli ochrony zdrowia.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Możliwość wystąpienia sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia dzieci.

Osoby odpowiedzialne za ww. nieprawidłowość: Pracownicy socjalni podejmujący ww. interwencje;

- funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego, w części dotyczącej realizacji procedury „Niebieskie Karty”, tj.:

1. Brak udokumentowania okoliczności wypełnienia formularzy „Niebieska Karta - A” w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka, co było niezgodne z § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Brak możliwości stwierdzenia, czy podejmowane w ramach procedury czynności wobec dziecka, co do którego istniało podejrzenie, że jest dotknięte przemocą w rodzinie były prowadzone zgodnie z § 5 ust. 1 lub 2

ww. rozporządzenia, tj. w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego lub w obecności pełnoletniej osoby najbliższej.

Osoby odpowiedzialne za ww. nieprawidłowość: Przedstawiciele oświaty i Elbląskiego Centrum Usług Społecznych, wypełniający formularze „Niebieska Karta - A”.

2. Powoływanie grup roboczych w składach nieadekwatnych do problemów występujących w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”, co było niezgodne z art. 9a ust. 11 i 12 ww. ustawy.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Ograniczenie możliwości podejmowania kompleksowych, interdyscyplinarnych działań na rzecz rodzin, które były objęte procedurą.

Odpowiedzialny za ww. nieprawidłowość: Zespół Interdyscyplinarny.

3. Niewskazanie, w indywidualnym planie pomocy, działań dla przedstawicieli wszystkich podmiotów uczestniczących w realizacji procedury „Niebieskie Karty” – członków grupy roboczej, co było niezgodne z § 16 ust. 2 ww. rozporządzenia.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Zmniejszenie efektywności podejmowanych działań pomocowych wobec rodziny, która była objęta procedurą.

Osoba odpowiedzialna za ww. nieprawidłowość: Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

4. Nieudokumentowanie realizacji, przez członka grupy roboczej, indywidualnego planu pomocy w rodzinie objętej procedurą „Niebieskie Karty”, co stanowiło niedopełnienie obowiązku wskazanego w art. 9b ust. 3 pkt 3 ww. ustawy i § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Brak możliwości stwierdzenia czy działania zaplanowane wobec rodziny zostały zrealizowane.

Osoba odpowiedzialna za ww. nieprawidłowość: Członek grupy roboczej realizujący procedurę - przedstawiciel oświaty.

5. Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” pomimo braku udokumentowania realizacji działań, zaplanowanych w indywidualnym planie pomocy, przez członka grupy roboczej wobec rodziny objętej procedurą, co było niezgodne z § 10 ust. 1 i § 18 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia.

Skutek ujawnionej nieprawidłowości: Brak możliwości stwierdzenia czy zrealizowano wszystkie zadania zawarte w indywidualnym planie pomocy wobec rodziny objętej procedurą.

Osoba odpowiedzialna za ww. nieprawidłowość: Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego.

Przyczyną wystąpienia ww. nieprawidłowości było niestosowanie, przez osoby odpowiedzialne za realizację zadań, obowiązujących przepisów prawa.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) w związku z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535) wnoszę o podjęcie stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie poprzez realizację następujących zaleceń:

1. W razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową, decyzję o zapewnieniu dziecku ochrony podejmować w składzie: pracownik socjalny wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką, zgodnie z art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
2. Podjąć działania w celu przestrzegania, przez przedstawicieli podmiotów wymienionych w art. 9d ust. 2 ww. ustawy, obowiązku dokumentowania okoliczności wypełniania formularzy „Niebieska Karta - A” w sytuacji podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka, zgodnie z § 10 ust. 1 w związku z § 5 ust. 1 lub 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
3. Do dnia powołania zespołu interdyscyplinarnego na podstawie ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535), w związku z art. 17, 18 i 19 ww. ustawy powoływać grupy robocze w składach adekwatnych do problemów występujących w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” na podstawie przepisów dotychczasowych.
4. Wskazywać, w indywidualnych planach pomocy, działania dla przedstawicieli wszystkich podmiotów uczestniczących w realizacji procedury „Niebieskie Karty” – członków grup roboczych, zgodnie z § 16 ust. 2 ww. rozporządzenia.
5. Dokumentować realizację indywidualnych planów pomocy w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” przez członków grup roboczych zajmujących się poszczególnymi sprawami, zgodnie z § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia.

6. Kończyć procedury „Niebieskie Karty” po udokumentowaniu realizacji działań wskazanych w indywidualnych planach pomocy przez wszystkich członków grup roboczych wobec rodzin objętych procedurą, zgodnie z § 10 ust. 1 oraz § 18 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia.

Na podstawie art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w związku z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie zaleceń zawartych w wystąpieniu.

Jednocześnie proszę o powiadomienie o sposobie realizacji zaleceń w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Z up. Wojewody
Warmińsko-Mazurskiego
Urszula Jędrychowska
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej